

Zdi pa se, da se Hladnik tega ni niti zavedal niti svoje lastne pozicije ni zmogel preseči. Obtičal je v svojem, zdaj objektivno že preseženem svetu in tako ostal brez odmeva v samem sebi in brez odmeva navzven. Njegova izpovedna substanca se je izčrpala. Zgubljeni stik z občinstvom je skušal vse bolj zapolnjevati z dražljaji in laskanjem, s sredstvi torej, ki so postajali očitna znamenja njegovega vse očitnejšega umetniško-izpovednega siromašenja.

»Sončni krik« je najočitnejše znamenje preseženosti Hladnikove izpovedne misli in postopka. V njem ni ničesar skupnega s »Plesom v dežju«, razen osnovnega izhodišča in podstati, ki pa je dokaj zabrisana in sprevržena v poceni učinek. Hladnik se nam kaže kot avtor, ki variira samega sebe, ker nima ničesar več povedati. Njegovo koketiranje je nasilno, nepristno in odveč.

Seveda se sam prepričuje o nasprotnem, kar lahko povzamemo iz njegovega intervjuja v februarski številki letošnjega Ekрана, kjer na več mestih omenja tudi »Sončni krik«. Označuje ga kot »nekakšno parodijo, grotesko«, kot »burko«, ki naj vsebuje »dimenzijo tragičnosti«. Takole pravi: »V Sončnem kriku skušam s svetlobo risati temo. Drugače, kot je zadnje čase pri nas v navadi. V drugačnem pristopu je lahko neka nova lepota, nova vrednost, nova silovitost. Na ta način lahko izpoveduješ neke nove resnice, na drugačen način izpoveduješ obup in protestiraš.«

Že v podtekstu te dokaj suverene izjave je čutiti avtorjevo krizo, njegovo vsebinsko izpraznjenost ter stagnacijo, ki skuša kontinuiteto s svojo avtorsko pomembnostjo izpred let ohranjati pač v hlastnem preskušanju novih in nenavadnih form, v variiranju že izraženega. Rezultat takega postopka je komercialno blago, ki razkriva avtorjevo izpraznjenost. »Sončni krik« je film brez dimenzij, v ničemer zares parodičen in še manj tragičen. Ne dvomimo sicer, da si je vsega tega Hladnik želel, a niti njegovo pero niti njegova kamera nista premogla ustvarjalne moči, ki bi ustvarila sodobni doživljajski potrebi adekvaten film. Nastalo je naivno in neogljenno komercialno delce, katerega simbolični namigi so brez teže, katerega parodičnost nima izraznih sil in katerega filmsko estetske sestavine so nevarno blizu neokusnemu diletantizmu.

Je torej »Sončni krik« z vso svojo vsebinsko praznostjo (in temu ustrezno komercialno uspešnostjo) znamenje ugaslosti avtorja, ki je toliko pomenil na razvojni poti slovenskega filma in ostal v svojem žanru pravzaprav še do danes nepresežen? Ne Hladniku ne sebi ne želimo, da bi bilo tako. Vsi obeti, ki nam jih je vzbujal, nemara le niso mrtvi. Le naše zaupanje vanj se je močno zmanjšalo.

Viktor Konjar

LISTNICA UREDNIŠTVA

Zaradi selitve tiskarne v nove prostore smo morali uporabiti vse postavljeno gradivo; zato je sedanja številka narasla na 9 tiskovnih pol in se je njen izid nekoliko zakasnil. Prihodnja številka Sodobnosti bo izšla v začetku septembra na 8 tiskovnih polah. Naročnike in sodelavce prosimo, naj uvidevno sprejmejo sedanje spremembe v naših uredniških načrtih.

DOBILI SMO V OCENO

- Lojze Kováčič, Deček in smrt. Opremil Branko Simič. Državna založba Slovenije 1968.
- Za družino in dom. Uredila Andreja Grum. Ilustrirala Irina Kralj. Opremila Nadja Furlan. Državna založba Slovenije 1968.
- Fjodor M. Dostojevski, Bratje Karamazovi. I. in II. zvezek. Prevedel Vladimir Levstik. Opremil Janez Bernik. Državna založba Slovenije 1968.
- Dr. Albert Ellis, Ljubezen kot umetnost in znanost. Prevedel Franjo Smerdu. Opremil Uroš Vagaja. Državna založba Slovenije 1968.
- Smiljanič — Mijuškovič, Zakon in družina v zgodovini. Prevedel Jože Slajmer. Opremila Nadja Furlan. Državna založba Slovenije 1968.
- Marc Alyn, Tišina v ptici. Ilustracije France Mihelič. Zunanja oprema Grega Košak. Državna založba Slovenije 1968.
- Leopold Suhodolčan, Rdeči lev. Opremila Radmila Ciuha. Mladinska knjiga.
- France Planina, Jugoslavija. Spisal in priredil prof. France Planina. Ilustriral slikar Jože Ciuha in akad. slikar Ive Subić. Mladinska knjiga 1968.
- Smiljan Rozman, Reporter Tejč poroča. Opremila Radmila Ciuha. Mladinska knjiga 1968.
- Prežihov Voranc, Solzice. Ilustriral Milan Bizovičar. Mladinska knjiga 1968.
- Mira Miheličeva, Puhek. Ilustrirala in opremila Melita Vovk Stihova. Mladinska knjiga 1968.
- Slavko Grum, Dogodek v mestu Gogi. Mladinska knjiga 1968.
- Mile Klopčič, Pesmi in pesnitve. Opremil Branko Simič. Mladinska knjiga 1968.
- Herman Vogel, Razdalje rastejo. Opremil France Anžel. Obzorja Maribor 1968.
- Pavle Zidar, Marija Magdalena. Opremil Bronislav Fajon. Obzorja Maribor 1968.
- Smiljan Rozman, Pokopališče. Opremil Uroš Vagaja. Obzorja Maribor 1968.
- Rudi Seligo, Kamen. Opremil Marko Pogačnik. Obzorja Maribor 1968.
- Jože Sifer, Literarna mnenja. Opremil Uroš Vagaja. Obzorja Maribor 1968.
- Vitomil Zupan, Vrata iz meglenelega mesta. Opremil Uroš Vagaja. Obzorja Maribor 1968.
- Alenka Glazer, Ujma. Opremil Janez Vidic. Obzorja Maribor 1968.
- Pavle Zidar, Barakarji. Opremil Bronislav Fajon. Obzorja Maribor 1968.
- Braco Rotar, Moloh. Opremil Marko Pogačnik. Obzorja Maribor 1968.
- Mimi Malenšek, Noriška rapsodija. Opremil Uroš Vagaja. Obzorja Maribor 1968.
- Simon Gregorčič, Poezije 1882. Mladinska knjiga 1968.
- Milica Ostrovska, Kljub vsemu odpor. II. in III. knjiga. Opremil Uroš Vagaja. Obzorja Maribor 1968.
- Oskar Hudales, Zlati krompir. Ilustriral in opremil Janez Vidic. Obzorja Maribor 1968.
- Franček Majcen, Tudi beseda je bila orožje. Opremil Ivan Seljak-Čopič. Borec 1968.
- Matvez Hace, Zadnji obisk. Opremila Radmila Ciuha. Borec 1968.
- Jože Smit, Koleselj iz cedilike. Ilustriral in opremil Janez Vidic. Borec 1968.
- Ivo Zorman, Čez dvajset let bo vse drugače. Opremil Vladimir Lakovič. Borec 1968.
- Karel Pichlik, Iz ruskega ujetništva v boj proti vojni. Prevedla Božena Orožen. Opremil Ernest Krnaič. Borec 1968.
- Dušan Hamšik in Jiří Pražak, Bomba za Heydricha. Prevedel Marko Dvoržak. Opremil Tone Lazar. Borec 1968.
- Françoise Sagan, Utrip srca. Prevedel Miro Poč. Opremila Melita Vovk Stihova. Lipa Koper 1968.
- Arheološki vestnik, Slovenska akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani 1968.
- France Bernik, Pisma Frana Levca I. knjiga. Slovenska akademija znanosti in umetnosti 1968.

IZ VSEBINE PRIHODNIJH ŠTEVILK

„Sodobnosti“:

Ivan Minatti, Pesmi

*

Ciril Zlobec, Pesmi

*

France Onič, Pesmi

*

Evald Flisar, Pesmi in proza

*

Franček Rudolf, Celjski grofje na žrebcu
(drama)

*

Miodrag Bulatović, Vojna je bila boljša
(odlomek iz romana)

*

Bojan Štih, Sartre in Vidmar
(esej)

*

Pavle Merku, Ljudje ob Teru
(esej)

*

Janko Kos, Heidegger in Slovenci

*

dr. Dalibor Brozović, Za realne predstave in dojemanje etničnih
in jezikovnih vprašanj na slovanskem jugu
(razprava)

*

Iz sodobne romunske lirike
(prevedel Ciril Zlobec)

*

Iz sodobne francoske lirike
(prevedel Ivan Minatti)